

אלמנה ניזונת פרק אחד עשר כתובות צח.

עין משפט נר מצוה

כז א מיי פייז מהל
 אסורי צילה ה' יד:
 כח ב מיי פייז מהל
 אשוח ה' יד ופיח
 ה' כ סמג עשין מה
 טושי"ע א"ע כ"ג סעיף
 כ וס' ק' סעיף ה':
 כב ג ד מיי פייז שם
 ה' יד טושי"ע שם
 כ"ג סעיף כה וס' ק'
 סעיף ה':
 ל ה מיי פייז מהל כ
 טושי"ע שם ק' סעי'
 ה':
 לא ו מיי פייז מהל
 אשוח ה' טו סמג
 לאוין ק' טושי"ע א"ע
 ס' ק' סעי' ו:
 לב ז מיי שם טושי"ע שם
 סעיף ז:
 לג ח מיי שם ה' טו
 טושי"ע שם סעי' ח:

שיהו בתוליה קיימין בין כדרבה בין שלא כדרבה. פירוש צעין שזאת מקלת צמוליס יהו קיימיי צכל מקוס ולא מני למימר שלא כדרכה לא לשחוק קרא מיניה:

מוכרת שלא בבית דין צריכה שבועה ב'. ואם תאמר מתני' היא צפרק השולח (גיטין לד: ושם) דתן אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשבועה ואיכא למימר ההיא צאלמנה מן האירוסין כרבי שמעון דאמר כל שאין לה מזונות לא תמכור אלא צבית דין ונראה לרבי דוחק ועוד קשיא לי דלפוס סוגיא דשמעתא לא פשט ליה רב יוסף מידי ואמאי תפשוט ליה דעל כרחין (ט) צאלמנה מן הנשואין היא מדקמיני סיפא נמנעו מלהשציעה וא"ר זירא אמר שמואל לא שנו אלא צאלמנה אצל גרושה משציעין אותה וטעמא דאלמנה שאני צהיהא הנאה דקא טרחא קמי יתמי אחיה ומוריא התיירא אלמא הוה מני למפשט ממילתיה דשמואל דצאלמנה מן הנשואין מיירי דאי מן האירוסין מיירי לא שייך למימר קא טרחא קמי יתמי שהיא עומדת צבית אציה אלא אומר רבי דהך שצויה לא משום כררי אלא כדפי' צקונטרס שלא גצתה יומר ולא מיציעא ליה צמכרה למוזנות שלא צבי' דהא לקמן פסיק הלכתא צריכה שצויה ואנן קיימא לן שן דצרים שאמר מן הלכה כמותו דתן לקמן (דף קה.) מי שהלך למדינת הים ואספו תוצעת מוזנות חנן אומר תשצב צפוק ולא תשצב צתחלה והוא צסוף היינו צשעת צגיית כמזנה דהא לעיל צציליה הכוזב (דף פח.) מוקי רבי ירמיה חנן כרבי שמעון דאמר כל זמן שמוצעת כמזנה יורשין משציעין אותה אינה תוצעת כמזנה אין יורשין משציעין אותה משמע דשום שצויה אין מוקיין אותה עד זמן תציעת כמזנה אלא נראה לרבי דצמוכרת

כמוליה קיימין. לענין צעילה שלא נצעלה אפילו שלא כדרכה: **דחפסה כסא דכספא.** ולא היה צו שיעור כמזנה: **צריכה שצויה.** שלא גצתה יומר: **ששמה לעצמה.** לקחה שדה יתומים לעצמה צשומת כמזנה: **לא עשה ולא כלום.** ואם רצו יתומים להגצתה מעות

לאחר זמן חורין ונטולין אותה: **מאן שם לך.** ממי קצלת מכירה זו לא מצית דין ולא מיתומין לפיכך לא ילא הקרקע מרשות יתומין אצל היכא דשמת לאחריני נפק מרשות היורשין שהרי נתנו לה חכמים רשות למכור: **כיספא.** מספוא. לשון אחר כסיתא גרס עזי אלמוגים שקורין קור"ל: **מתני' שום מאסיה** **כמנה נקבלה כמזנה.** דאמרין לה את אפסת: **מכרה בעל.** שאותו דינר אין לה רשות למכור נמצא שכל המכר טעות שהרי צבת אחת היה: **לעולם מכרה קיים.** והיא תחזיר את הדינר ליורשין (ה) דמה הפסידתן: **עד שיהא.** צאונאה כדי שאילו לא הייתה האונאה היה משמיר צשדה צת משעה קצין או האונאה עצמה משעה קצין והוא הדין אם נשאר ליתומים שם לצד האונאה ט' קצין דכיון דיש ליתומים קרקע שם כשיעור שדה יאמרו לה אין רצוננו למכור קרקע הראוי לנו אצל אם אין האונאה ראוייה להצטרף לכדי שדה לא הפסידתן כלום: **ונגסה צת חצי קב** שזה שיעור גנה: **ודגרי ר' עקיבא.** ששמענו ממנו צמנוס אחר (ג) צבית רוצע הוא שיעור גנה: **גמ' כאן**

לענין רש"י

קור"ל. א. למוג.

תוספות ר"ד (המשך)

מורשות היתומים שהרי נתנו לה חכמים רשות למכור כי ההוא דאפקידו גבוי כיספת דיתמי פי' עצי אלמוגים אול שמה נלפשי' בם מאה זול לסוף אייקר קב בשית מאה אתו לקמי' דר"א א"ל מאן שם לך ומסיק תלמודא והל' צריכה שבועה ואין צריכה הכרה פי' אבל צריכה היא למכור לפני בני אדם שהן בקיין בשומא והוה שאמרו צריכה ב"ד היותו משמכור בפני ג' שהן בקיין בשומא. (עיי' לקמן בפ' שרי' ג' על מימתת חנן אומר תשצב בסוף ולא תשיב' שהוביה שם הרב דהאי דקאמר הכא והל' צריכה שבעה דוקא כשמוכרת כנגד כל כתובתה אבל אלא מכרה כנגד מקצתה הויאל ומשירת ממנה א"צ שבעה שכיין הצריכה ליטבע בסוף על המותר אין משציעין אותה בחתלה דומיא דמוזנות שכי' שתובעת מוזנותי ונתיבם לה בלי' שהואל צריכה ליטבע בסוף על כתובתה: **מתני' אלמנה** שהיתה כמזנה ר' ומכרה שוה ק' דנינר בקי מכרה ר' בק' נתקבלה כתובתה היתה כתובתה ק' ומכרה שוה ק' דנינר בקי מכרה כסל ואפי' היא אומרת שאחרי את הדינר לירושם מבי' פי' שאחרי דינר א"ל שבת למכור נמצא שכל המכר בשעות היה שהרי כ"א הי' רשבי"א לעולם מכרה קיים עד שתהא שם כדי שתשירי בשדה בת ט"ק וביניה חצי קב וכדברי ר"ע בית רובע קב פי' מכרה קיים והיא תחזור את הדינר ליורשין כמה שהפסידתו עד שיהא באותו אונאה שיעור שאם לא היתה האונאה הי' משתייר ליתומים קרקע שיעור ט"ק שהוא שדה חשוב (א) אם נשאר ליתומים (ב) והוא זה המועט שנתנת להצטרף עמו או ורדיא מכרה בטל שאומרים לה אין רצוננו למכור הקרקע שלנו: היתה כתובתה ד' מאות וזו ומכרה ליה בק' ולזה בק' ולאחרון שוה ק' ודינר בק' שאחרי בטל של כלן קיים: מ"ש שוה ר' בק' דאמר' לה את אפסת שוה ק' בר' נמי תימא אנא ארווחנא פי' תאמרי ליתומים אני טרחתי והרחמי חזרתי אחר לוקח שקנאו כיוקא אותו הרווח יחי' שלי ולמה הוא ליתומים אבר ר"צ

לענין רש"י

קור"ל. א. למוג.

תוספות ר"ד (המשך)

מזמנע שחפא צמוליה שלא אצדה מהס כלל כמיה על ידי צעילה צין כדמיה צין שלא כדרכה וסין דלמיכר' נוגרת להימיר' אלמני' למיכר' נעולה שלא כדרכה (יבמות טו.) בשעת משל תשעה קצין כפי' דקיימא לן צפרק קמא דמילתין (צ"ב י"א.) שדה משל צב' קצין. דמתן ולא את השהה עד שיהא שם ט' קצין הוה ופי' קצין לזה. ולא את הגנה עד שיהא שם חצי קב לזה ופי' קצין לזה. ר' עקיבא אומר צת רוצע ורשבי"ם ב"ב קמ.)

תוספות ר"ד

ההיא איתתא דחפסה כסא דכספא בככותבה פי' מוחיים דבעל חפסה דמהני תפיסה דמחיים במטלטלי ולא היה בה שיעור כתובתה לפרק היה תבעה מזוני אמאי לקמי' דרבא א"ל יתמי וילי הוה לה מזוני לית חדש לה לר"י (רבא) ורבח' ב"ד ר"י מוכרת שלא בב"ד צריכה שבעה כרין כל אלמנה דלא תחפסה בעלה צריי וכ"ז שלא שבעה אין כמזנה מוכרה כמיה א"ל אין צריכה שבעה דשבעה זו הוא דבי' משביעים אותה ומכירתה מכירה בלא שבעה והיתומים ישיבעוה לכשיצרו וחיביין לך הכרה אם צריכה הכרה כמו ב"ד שאין רשאין למכור אלא בכרתה ואם מכרו שלא בכרתה אין מכירתן מכירה כדאמר' לקמן א"ל הכרה לא קביצ' לי דאר"י אר"י א"ל עשתה ששמה לעצמה לא עשתה כלום פי' אם שמה שדה א' ולקחתו לעצמה לא עשתה ששמה ליום ששם ירצו היתומים להגבותה מעות לאחר זמן חורין ונטוליס אותה מזה היכי דמי אי דאכריז אמאי לא עשתה כלום אלא דלא אכריז ולעצמה הוא דלא עשתה ולא מיתומים לפיכך לא יצא הקרקע מרשות היתומים אבל היכי דשמה לאחרים נפקי

(א) ליטומים שם לצד האונאה משעה קצין. כ"ל ובי' צבי'.